

אותך אבקש

מסילות למבקשי ה' בדרכי העבודה העולה בית קל
במשנתו של הרה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע"א

הגאון רבי נתן פיישר שליט"א

חבר בד"ץ 'מעגלי צדק'

למען תזכור יום צאתך ממצרים

לנו טעימה מן האור והקדושה, ואחר כך אנחנו בעצמנו צריכים להתחיל לעבוד ולהתקדם בעבודת ה'.

וזהו התחזקות עצומה בעבודת ה', שכן למה נוכל האדם כשרואה שלא הולך לו כפי רצונו בעבודת ה', כי האדם סבור לעצמו שבעצם הוא במדרגה גבוהה והראיה שאתמול הצלחתי למלא את כל ההספקים, וישר עבודות, והיום כשלא הולך לי אני נשבר מזה אבל כשהאדם יזכור שבאמת אני רחוק מאוד מאוד, וכפי מעשי אני נראה כבהמה ורק ברחמי הקב"ה עלי נותן לי מדי פעם מתנות וטעימות מן האור כדי שאדע להיכן לשאוף ולהתקדם, כשפנימים את זה לא נופלים משום דבר, להיות בענווה ושפלות שאני רחוק מאוד וכל הזמן אני רק מתקדם, כל נקודה טובה כל דבר טוב שאני כן זוכה אני רק מתקדם ועולה מעלה מעלה.

וזה החיוב לזכור יום צאתנו ממצרים לזכור היכן היינו ולולי רחמי הקב"ה עלי להוציאני ממצרים הכללית והפרטית הייתי עד היום עבד נרצע במצרים, וכך זה גם בעבודת ה' הפרטית ולולי רחמי הקב"ה עלי לזכותני ברחמי המרובים למתנות נפלאות כל הזמן לזכותני לעובדו, אף שלפי מעשי אני רחוק מאוד, הייתי נשאר במצרים ולא הייתי זוכה לצאת, רק הקב"ה מוציא את כל אחד מאתנו ממצרים ונותן לנו טעימה והארה של כל האורות והמוחין כדי שנדע להיכן לשאוף ולהגיע, ומכאן, ממקומי השפל והפחות כבהמה אני עולה ומתקדם מעלה מעלה.

יה"ר שנזכה לזכור יום צאתנו ממצרים כל ימי חיינו, ונזכה בהאי שתא לאכול מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון אמן.

לעלות ולהתרומם עד שזוכים להגיע בשבועות לאותם המדרגות שזכינו בפסח אך מתוך עבודתנו העצמית ואתערותא דלתתא.

אומר רבי נתן זי"ע, זהו המצווה לזכור יום צאתנו ממצרים כל יום בבוקר ובערב, לזכור את יום צאתנו ממצרים שיצאנו בחיפזון ומהירות, כלומר שלא היינו ראויים לאלו המדרגות, רק הקב"ה ברחמי עלינו שלא

זה החיוב לזכור יום צאתנו ממצרים

לזכור היכן היינו ולולי רחמי הקב"ה עלי

להוציאני ממצרים הכללית והפרטית הייתי

עד היום עבד נרצע במצרים,

נשקע בגלות מצרים הוציא אותנו בחפזון משם, אבל אליבא דאמת המדרגה שלנו האמיתית והמקום שאנו נמצאים בו לפי מעשינו הוא במצרים במ"ט שערי טומאה, לפי מעשינו לא היינו ראויים לצאת ממצרים, רק הקב"ה ברחמנותו הוציאנו והצילנו משם, והעלה אותנו למדרגות גבוהות ביותר במתנה וחסד חינוס לתת

אחד מהמצוות המרכזיים של פסח ולמעשה גם של כל השנה, היא 'כירת יציאת מצרים' בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו יצא ממצרים, מה החיוב של זה ומה פירושו וגם מה פועלים בכך מסביר מורנו רבי נתן זי"ע בזה יסוד גדול הנוגע לכל עבודת ה', שכל אחד מתחיל להיכנס לעבודת ה' כל אחד שומע על גדולת התורה על עבודת ה', והוא מתחיל עם כל הברע'ן וכשהולך בעבודת ה' מה טוב ונעים, אבל ברגע שכבר לא הולך כמו שהוא תיכנן, אם זה בהספקים בלימוד או בשאר דרגות בעבודת ה' שכל אחד רוצה לזכות, הוא כבר נופל ונשבר מזה, אומר רבי נתן זי"ע שחז"ל תיקנו לנו לזכור את יציאת מצרים כל יום בבוקר ובליילה, כדי שנזכור יום צאתנו ממצרים, מה שהיה אתנו ביציאת ממצרים שה' לקחנו מארץ מצרים מבית עבדים מהמקום הנמוך ביותר, ומהמדרגה הנמוכה ביותר כמעט, שכלל ישראל כבר שקעו בנו"ן שערי טומאה, לולי רחמי הקב"ה שהוציאנו משם, וזכינו לכאלו מדרגות נשגבות, הלילה האיר כיום, ואם בגשמיות כך ברוחניות וודאי היה בדרגה גבוהה עוד יותר של קרבת ה', וכך זה גם עד היום, בליל הסדר זוכים כולנו להעלות לדרגה גבוהה ביותר, כל האורות והמוחין הגדולים והנשגבים יורדים אלינו בליל הסדר, אבל מה קורה מיד למחרת? הכול נלקח מאתנו, כל ההשגות והמדרגות הגולות ניטלות מאתנו וצריכים להתחיל מההתחלה, מתחילים לספור ספירת העומר, ספירת העומר מרמז כידוע על מאכל בהמה שמאכלה שעורים, מתחילים מהדרגה הנמוכה ביותר, בהמה, ומשם מתחילים לעלות שלב אחרי שלב, כל יום סופרים היום יום אחד בעומר עוד יום שאני כבהמה עוד יום שאני רחוק מהקב"ה, וממקומי הרחוק אני מתחיל

לפי פסח חג האמנות אשר בליל קדש רוחניו אמן, ויבאנו ישיבי על אדיו, אסמיזי חובה, הויזי אשמיזי, אלאזי וסמיזי אהרה.

חג פסח בשר ושמן

ואקדושת האלעזר יתאשר צלילי אצמז את בראיון האלות וכתאיש האלמון ושמה, בדרכו הסלילה אל רביה"ק זי"ע. ואשרם דהאי אשמה אכאלו אן הצחיים ואן הפסחים אשר יגיע דם על קיר מזבחך לרצון בירושלים האלויה.

אגודת בני השכונות

'נבספה'

לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע

שיג ושיח

שיח ודברים מעולמו של בן ישיבה

כשהברע'ן מתעופף והגישמע'ק נעלם

ענה לו חיים בחיך, והוציא מאחד המדפים שהיו עמוסים בספרי רבנו ותלמידיו את אחד הכרכים של 'אוצר היראה' דפדף מעט וקרא מתוכו...

❧

'יציאת מצרים' הוא בכל אדם ובכל זמן, בכל שנה ושנה, וגם בכל יום ויום יש בו בחינת 'פסח ויציאת מצרים', כי כל הארה, והתעוררות עליון דקדושה, הבא מלמעלה על כל אדם בכל יום - זה בחינת ההארה של 'יציאת מצרים', שבא ההארה מלמעלה שלא בהדרגה, בלי אתערותא דלתתא כראוי, וכל זה כדי שיצא מגלותו הקשה. אבל אחר כך, כשמתחיל לילך בדרכי השם - אזי נוטלין ממנו הארה זאת, ומניחין אותו שילך בהדרגה כסדר מיום אל יום, וצריך אחר כך התחזקות מחדש, ועל כן אין תוקף כתחילת החסידות, מחמת שאז מתלהב בהתלהבות גדול, מחמת אור התעוררות עליון שבא עליו. אבל העיקר הוא, שאחר כך כשמתחיל ממנו זה האור העליון, ומניחין אותו שילך מעצמו - שאז יתגבר להתחזק בעבודת השם מיום אל יום, בהדרגה כסדר, שזה ממש ענין 'פסח וספירת העומר', שבתחילה בא האור מעצמו מלמעלה - ואחר כך נסתלק, ואז צריך לו לילך מעצמו בהדרגה בכל ימי הספירה, עד שיזכה לקבל על ידי זה הקדושה, שהיא בחינת 'קבלת התורה' בשבועות...

❧

אתה שומע ישראל?! ר' נתן מסביר כאן את הקשר היום יומי שלנו 'ליציאת מצרים', ממש כמו שם, שהשי"ת האיר והתגלה לעם ישראל, גם מבלי שהם היו ראויים לכך, משום שללא זה, לא היה להם אפשרות לצאת ממ"ט שערי טומאה בהם הם היו שרויים, כך גם השי"ת שופך על האדם 'רגשי התעלות' וקרבת ה', כדי שיהיה לו איך להתחיל, אבל אח"כ השי"ת לוקח את זה, ורוצה שהאדם יעבוד לפי כוחותיו, וכך יזכה בהרבה יותר ממה שקיבל מלמעלה בלי אתערותא דלתתא, תחשוב איזה 'סייעתא דשמיא' עצומה זה, להכנס לבין הזמנים שמלא בנסיונות, עם ברע'ן וגישמע'ק בתפילה ובלימוד, כמה זה יוצר 'חייץ', מול הפגעים הנוראים שמשתוללים בחוץ, ועכשיו, עם 'הטעם הטוב' של ההתחלה, תעבוד לאט ובהדרגה, ובע"ה תצליח... ישראל נדהם מדבריו הבהירים של רבי נתן, שכמו תמיד, קלע 'בדיוק' לנקודה אותה הוא חווה, ממש מחייה הדיבורים האלו, אחרי שאני מבין מה קורה איתי, בע"ה יהיה לי יותר קל לעבוד בסדר ובהדרגה, עד שבע"ה אזכה לעבוד את ה' כפי מדרגתי, בדרך העולה בית ק-ל...

❧

וכך הוא העביר את הזמן בדרשות ומאמרים על 'סדר ההגדה' עד לזמן של תפילת מנחה...

השבת חלפה ביעף, ויום ראשון הגיע, אך שום דבר לא השתנה, ואולי דווקא להפך, החשק ירד עוד ועוד, ושוב הסיפור עם השעון המעורר חזר על עצמו ישראל המשיך לישון למרות קריאות התיגר של השעון שצלצל ללא הרף, וכך בשעה מאוחרת מאוד ישראל מצא את עצמו בשטיבלאך מגלגל את התפילין, ומנייעס עם אבריימי ודודי על דא ועל הא, כשיחד הם מכריעים בהחלטות כבדות משקל בגיזרות השונות, מצפון ומדרום...

איזה 'סייעתא דשמיא' זה להכנס לבין

הזמנים, עם ברע'ן וגישמע'ק בתפילה

ובלימוד, ועכשיו עם 'הטעם הטוב' של

ההתחלה, תעבוד לאט ובהדרגה, ובע"ה

תצליח...

שעת לילה מאוחרת, ישראל עשה את דרכו לתפילת מעריב, שם הוא פגש את חיים ידידו הטוב ששאל בהתעניינות, מה קורה אתך שרוליק? ב"ה הכל בסדר, נו.. איך הולך הבין הזמנים? ב"ה הכל טוב.. אבל את האמת שאני מרגיש קצת תקוע, בהתחלה הכל נסע מצוין, היה לי הרבה ברע'ן וגישמע'ק, אבל מסוף השבוע שעבר זה רק הולך ויורד, אין לי כבר חשק לקום מוקדם בבוקר וללכת לישיבת בין הזמנים, ואני לא מבין מה הולך פה?! לאן החשק נעלם? ואיך מתמודדים עם זה? חיים הקשיב לו בסבלנות, וענה לו בהזדהות, תשמע אני מאוד מבין אותך, וגם אני מכיר טוב מאוד את החוויה הזו, אבל אם תסתכל על זה במבט הנכון, אתה תבין שהשנויים הקיצוניים האלו הם דבר מאוד נורמלי, ובנויים בצורה כזו שרק על ידם אפשר להצליח ולהתקדם בעבודת ה', אני ממש לא מבין אותך! איך אפשר לקבל את זה כדבר מובן מאליה וכדרך בהתקדמות בעבודת ה'? אתה יכול להסביר לי למה אתה מתכוון?, בוודאי!

היה זה כשעה ומחצה לאחר צאת השבת, האוטובוס הבין עירוני היה מלא ברובו בבחורים שנשארו בשבת בישיבה, אע"פ שהזמן הסתיים כבר ביום חמישי אחה"צ, ועד ליל שישי מרבית הבחורים עזבו את הישיבה וחזרו לביתם, חלק קטן העדיף להישאר בישיבה, ולספוג עוד קצת מהאווירה הנפלאה ששררה 'בזמן חורף', גם ישראל ישב שם בספסלי האוטובוס כשליבו מתרונן משמחה לקראת החזרה הביתה, לאחר 'זמן חורף' שלם מלא בעמל ויגיעה, יוכל לשים לעצמו רווח בין פרשה לפרשה, ולאגור כוחות לזמן הבא, במוחו עלו המחשבות כיצד לסדר את בין הזמנים בצורה הטובה ביותר, הוא חשב על שעת קימה מוקדמת וסבירה, תפילה בשטיבלאך המקומי, וקביעות בישיבת בין הזמנים השכונתית, מחשבותיו המשיכו לשוטט אנה ואנה, והאורות שנדלקו בתקרת האוטובוס הזכירו לו שהאוטובוס הגיע לעיר, ובעוד כמה דקות עליו כבר לרדת...

❧

יום ראשון א' ניסן, אחרי תפילת שחרית מרוממת של ר"ח, יחד עם 'מוסף והלל' וחזרה הביתה לארוחת בוקר, הוא צעד לעבר ישיבת בין הזמנים השכונתית, שם פגש בחדווה את החברים הוותיקים מהשכונה, האווירה הייתה מאוד מיוחדת, והנהלת ישיבת בין הזמנים גם העלתה במקצת את המלגה לטובת הלומדים, ועד מהרה נשמע קולו של ישראל מתנגן בחלל בית המדרש בהויות אב"י ורבא...

❧

יום חמישי ה' בניסן, השמש הפציעה בחדרו של ישראל, והשעון צלצל שוב ושוב, ישראל התעורר למשמע הצלצול, אך משום מה בשונה מהימים הקודמים הוא התהפך לצד השני, משך את השמיכה, והמשיך בשנתו העמוקה, עד שאחיו הקטנים קיפצו בצהלה על מיטתו והעירו אותו משנתו, הוא הציץ בשעון בבהלה, התארגן במהירות ואץ לשטיבלאך כדי להספיק את המניין האחרון לפני 'זמן תפילה', התפילה עברה עליו במין יבשושיות מסוימת, וכשהוא חזר הביתה הוא נמרץ עוד קצת בהכנת ארוחת הבוקר, והגיע לישיבת בין הזמנים באיחור נכבד מהרגיל, מה שהוא בברע'ן נסדק והלהט שאחז בו כל השבוע לשבת וללמוד ולהספיק עוד דף, קצת דעך... כנראה זה קשור 'לסוף השבוע' הוא חשב בחיוב ועודד את עצמו, בע"ה בשבוע הבא אחזור לעצמי, ואין כל סיבה לדאגה, הוא ניגש לארון הספרים ושלב ממדף 'המועדים' את ספרו של אחד מהמגידיים הדגולים על עניני חג הפסח,

נפשי בשאלתי

ליבון וברור ענינים בעבודת ה'

שאלה:

שלום וברכה!

שלום וברכה, מידי שנה בליל הסדר כשאני רואה את אחיי הקטנים והאחיינים משתתפים בחדווה בסיפור יציאת מצרים עולה בליבי תחושת החמצה, 'מדוע אני כל כך יבש למשמע הסיפור, ולא מרגיש חיות כמו הקינדערלאך המתוקים הללו?'

איך אוכל גם אני להתפעל ולחוש את יציאת מצרים, כמאמר חז"ל 'בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא עצמו יצא ממצרים?'

אך באמת אדרבה, עיקר החובה לראות עצמו בכל דור ודור כאילו יצא ממצרים אינה קשורה לאירן או בג"צ, אלא כשם שבמצרים היה עיקר השיעבוד והסכנה בשקיעה במ"ט שערי טומאה, כך מאז וגם היום המלחמה נמצאת בפנים, ואותה ניתן לחוות, לכאוב את השיעבוד, לקוות ולהאמין ולשמוח בגאולה.

וזה עניין זכירת יציאת מצרים באמת, כמו שכתוב 'בליקוטי הלכות' ברכת הפירות הלכה ה' אות י"א:

"וזהו, למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. שהאדם צריך לזכור היטב היטב כל ימי חייו בכל יום יום את יום צאתו ממצרים, דהיינו מה שיצא ממצרים בחפזו קדם הקץ רק בחסדו שמחמת זה עובר עליו מה שעובר, כי בכל דור ודור חייב כל אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, כי על כל אדם עובר כל הנה"ל. כאשר יוכל להבין כל מי שרוצה להשכיל על דרכיו על-כן צריכו לזכור בכל יום גדל חסדו יתברך שהוציא ממקום שהוציאו שזהו בחינת יציאת מצרים. ואף-על-פי שעתה עובר עליו מה שעובר בנדיא חסדו והטובה שעשה עמו ה' יתברך בנדיא אינו לריק חס ושלום, רק שצריך עתה לעבור בענינים האלה ולהתנסות בהם, אבל סוף כל סוף יגמר ה' יתברך את שלו מה שהתחיל ברחמי להוציאנו ממצרים מתקף הסטרא אחרא כדי לקרבנו לעבודתו יתברך. כי דבר אלקינו יקום לעולם."

אם ניכנס לחודש הגאולה ולחג החירות מתוך הכרה ואמונה שאכן שוב הקב"ה מאיר עלינו אור נפלא זה, שבו הוציאנו ממצרים מבית עבדים, נתבונן בעצמנו ונאמין שכל השעבודים שנלכדנו בהם יכולים להתמוסס כהרף עין, מסתבר שנוכל להצטרף לשמחה ולהתלהבות של אחינו ואחיינינו הקטנים, ואולי אף נרגיש שבעצם הם אלו שלא מבינים ולא מרגישים עד כמה באמת עלינו לשמוח...

נפלאותיה וטובותיה שכל עת ערב ובקר וצהריים וכו' הוא יכול לקיים באמת מה שהזכירו רבותינו זכרונם לברכה, בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים. וחובה על כל אחד לשייך ולספר בזה כל ימיו, כמו שכתוב (תהלים ק"ה), "שיחו בכל נפלאותיו" ולספר ולהודיע זאת לבניו ולבני בנותיו מדור לדור לעולם, כמו שכתוב (דברים ד'), "והודעתם לבניך ולבני בנותיך" וכמו שכתוב (תהלים ע"ח), לא נכחד מבניהם לדור אחרון מספרים תהלות ה' ועוזו ונפלאותיו אשר עשה ויקם עדות ביעקב וכו', אשר צוה את אבותינו להודיעם לבניהם למען ידעו דור אחרון בנים יולדו ויספרו לבניהם וכו'.

אך גם היכולת להודות על הניסים והנפלאות אינה שווה אצל כל אחד. אולי בתקופה האחרונה הדבר קצת מתאפשר יותר, כשאנו חשים קצת יותר משנים קודמות את בחינת "שבכל דור ודור עומדים עלינו וכו'", אך באמת לא כל אחד שקוע ומחובר לחששות ממה ששונאי ישראל מבית וחוץ זוממים לעשות.

בפרט בני התורה השקועים בלימודה ובעבודת השם, חזקים בבטחון חזק בה' יתברך, שלכל כדור ולכל צו יש כתובת... והם "כגמול עלי אמו" בידעם שמלבד החיזוק בתורתנו הקדושה ועמלה בטהרה, אינם צריכים לעשות דבר, שוב חוזר הקושי לחוות את השיעבוד ולשמוח בגאולה.

תשובת אחד מחשובי התלמידי חכמים שליט"א:

אשר שרשן שאינך נופל למצוות אנשים מלומדה, והינך מחפש דרכים לעורר את הלב, ולהחיות את ההרגשים.

בספרים הקדושים ניתן למצוא הדרכות שונות המתייחסות לכוחות הנפש ולתכונותיו של כל אחד ואחד. העמקה ביסודות האמונה שהתגלו בכל שלב ביציאה משעבוד מצרים, ציור מפורט בדמיונו של הניסים והחוויות שליוו את עם ישראל, התבוננות והתפעלות במעלתו כממלכת כהנים וגוי קדוש, באהבת השם יתברך אלינו, ובחובת עבודתו כלפיו.

בוודאי כולם קדושים ומועילים, וכמובן כשם שעל כל בן תורה למצוא ולעסוק בתורה דווקא במקום שליבו חפץ, על אחת כמה וכמה בענייני עבודה פנימית ותחושת הלב כל אחד מוזמן לבקש ולצעוד בדרך לבו דייקא.

יחד עם זאת, אחד היסודות הגדולים שמלמד רבינו הקדוש בכמה מקומות הינו כוח הדיבור. ולדוגמה מה שכתב ב'ליקוטי מוהר"ן תניינא סי' מ"ד: "האמונה תולה בפה של אדם, בבחינת: 'אודיע אמונתך בפי' (תהלים פ"ט). היינו על ידי שמדברין האמונה בפה זהו בעצמו אמונה, וגם על ידי זה באים לאמונה."

ולכן יותר משנמצא בדברי רביה"ק הדרכות להתבוננויות 'ומחשבות' (הגם שיש להם מקום ותפקיד חשוב), עיקר גדול הוא עצם הדיבורים הקדושים, ובפרט לשוח בנפלאותיו שעשה עמנו בכל דור ודור ובהווה, וזה לשון 'ליקוטי הלכות' תפילין הלכה ז' אות ו':

"ועקר הנדלת שם ה' הוא שכל דור ודור ידברו ושיחו בנפלאות נוראות גדולת מעשיו ונסיו ומופתיו שעשה עמנו מעולם ואשר הוא עושה עמנו בכל דור ודור ולספר כל זאת לבניו ולבני אחריו מדור לדור לעולם בבחינת 'זה שמי לעולם וזה זכרי לדור דור' וכתב ה' שמי לעולם ה' זכר לדור דור' וכמו שכתוב 'דור לדור ישבח מעשיך וגבורותיך גידו' וכתב 'הודו לו ברכו שמו כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דור דור אמונתו'. כי בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים וכו', שזה עקר בחינת נוראות קדשת התפילין וכו' וכו' כי מי שמישים לבו להתבונן על דרכי ה' והנהגותיו ונפלאותיו שעושה עמנו בכל דור חסדים נפלאים ונוראים על-ידי הצדיקי אמת שמודיעים לנו אלקותו יתברך בחדושי תורתם שמחדשים בדרכים נפלאים בכל דור וברבוי הנסים והטובות והנפלאות שעושה עם כל אחד בפרטיות כמו שאומרים ג' פעמים בכל יום, 'ועל נסיד שכל יום עמנו ועל

הנה אור עיני

כי טעמתי מעט הדבש הזה

פסח חדש אשר לא היה מעולם.

ומתנו וכו'. ויש בלבי עתה הרבה לדבר בזה, אף אי אפשר על פני השדה,

והעקר להאמין בכל זה שבנדיא יתחדשו חסדים נפלאים בחג הפסח הזה הבא עלינו לטובה. כי בכל יום מתחדשים החסדים, מכל שכן בפסח שבו יצאנו ממצרים בנפלאות עצומות, ואז נתחדש כל מעשה בראשית. וכן נעשה בכל שנה ושנה נפלאות ונוראות מתחדש. כי בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים וכו'.

ותזכר להבין ולהאמין, כי עתה ממשמשין ובאין ימי פסח חדש אשר לא היה מעולם. כי בנדיא יתחדשו עתה תקונים מתחדש אשר לא היה מעולם. ואם מעשינו אינם עולים יפה, השם יתברך עושה את שלו וחסדי ה' כי לא תמנו וכו', "חדשים לבקרים ובה אמונתך".

בפרט בפסח שהוא ראש לרגלים, שבהם עקר התחדשות המחיו לכל אחד מן ישראל מגדול ועד קטן, והעקר להחזיק בצל נקדת האמת, אשר כל עסקו לעורר ולחדש שכלנו

(עלים לתרופה של"ח)

מהנעשה והנשמע

חדשות ועדכונים מהנעשה והנשמע

בשעה טוב נוסד ביהמ"ד הניכי הישיבות

ברסלב 'נכספה' בני ברק

עורי בני ברק כי בא אורך וכבוד ה' עליך זרח, הבשורה המגיעה מבני ברק עם פתיחת והקמת הבית הגדול לה' בית הכנסת ובית המדרש 'נכספה' בבני ברק, מרגשת ומרנינה כל לב, זה תקופה ארוכה שאורו של רביה"ק הזורח ומאיר בעיר התורה והחסידות בני ברק כבכל מקום ומקום, אברכים ובחורים רבים דורשי ומבקשי ה' הטועמים את האור כי טוב הוא, ומוצאים מקור לחיזוק והתעלות בצילו של רביה"ק, ומתעלים במעלות התורה והיראה בדרכו הסלולה והבהירה של רביה"ק המביאה ומקרבת את כל אחד ואחד אליו ית' בהתקרבות חדשה ומופלאה של הארה וחיות בלימוד התורה ועמלה, בתפילה בכוח וכוונה, ובכל תהלוכות החיים.

הדרישה הגוברת להקמת בית מדרש 'נכספה' בבני ברק, בית וועד לחכמים, מקום בו יתקבצו כל דורש ומבקש ה' לעבדו ית' שכס אחד, בחיות שמחה והתרוממות, כפי מה שמלמדנו רביה"ק, רק התחזקה וגברה, האברכים האמונים על דברי רביה"ק שהדרך לפעול דברים היא אך ע"י תפילה ותחנונים התפללו הרבה להקמת מקום קדוש זה, ובחסדי שמים אחרי הרבה רצונות וכיסופים נאחנו זוכים להתבשר על הקמת בית כנסת ובית מדרש זה, כשכבר בשבועות האחרונים מיד עם הקמת בית המדרש מעידים האברכים והבחורים הפוקדים מקום קדוש זה על אורה מיוחדת המנשבת בין כתליו תבערה ורוממות המורגשת ברגע בו פוסעים על מפתן הבהמ"ד, רוח חיים שמחה והתחדשות עצומה, השוררת באוויר ביהמ"ד.

בנוסף לתפילות הקבועות המתקיימות בביהמ"ד מתקיימת אף ישיבת בין הזמנים ע"י ה'אגוד', ובסייעתא דשמיא הפנים מופנות קדימה לשכלל ולהוסיף עוד ועוד כהנה וכהנה.

ישיבות בין הזמנים שע"י אגוד הישיבות

נכספה

נדבך נוסף ומרכזי לכלל פעילויות ה'אגוד' נוספה בחודש האחרון עם הקמת ישיבות בין הזמנים 'נכספה' לכלל הבחורים מבקשי ה' המקורבים לאורו של רביה"ק החפצים לנצל כראוי ימים נעלים אלו, בתורה ועבודה ויראת שמים באהבה ודיבוק חברים יחד, ולהכין נפשם בהארת הימים הנעלים ימי הפסח.

הישיבות בין הזמנים מתקיימים בבני ברק בביהמ"ד החדש ברחוב כהנמן 76, הבחורים מתאספים מדי יום בשעה 10:15 לסדר לימוד מה שליבו חפץ מתוך ריתחא דאורייתא והתעלות עצומה, עד זמן מנחה גדולה, ולאחר מכן תפילת מנחה בכוח ובכוונה כראוי.

הסניף השני הוא בבית שמש עם ציבור גדול של 300 בחורים הבאים כל יום הסדר מתחיל בארוחת בוקר המוגשת כיד המלך, ובשעה 10:15 מתחיל סדר לימוד בגישמאק עצום, המקום הומה וגועש בלהבת התורה אף בעיצומם של ימים עמוסים אלו, נראה בביהמ"ד כאילו לא קיים כל מה שמסביב, לקראת סיום הסדר עוסקים כלל הבחורים בסדר מיוחד בליקוטי הלכות, הלכות פסח ט', כהכנה דרבה לקראת הימים הקדושים, ומדי יום אף מגיע אחד מחשובי המשפיעים לדבר דיבורי הכנה לימי פסח הקדושים, ודיבורי התעוררות לעבודת ה' בשמחה והתעלות, לאחר מכן מתפללים מנחה ברוב עם בכוח וכוונה.

כינוסי חג בכל עיר ועיר

עדיין חקוק בעצמות כולנו הכינוס הראשון שהתקיים ע"י 'אגוד בני הישיבות נכספה' בחוה"מ פסח העבר

פרנסי העלון

רבי ראובן שיף לרגל אירוסיו בנו שמואל עב"ג בת רבי נחמיה חשין ויה"ר שהזיווג יעלה יפה בכרם בית ישראל אכ"ר

החתן ר' שמואל לנדא לכבוד נשואיו, ויה"ר שהזיווג יעלה יפה בכרם בית ישראל אכ"ר

רבי יצחק יוסף יוסקי לזכות בנו בחור הבר מצווה נתן שמעון הי"ו יה"ר שירוה רוב נחת מכל יוצאי חלציו אכ"ר

בירושלים עיה"ק, כשמכל הארץ נקבצו ובאו כלל הציבור להתחזק יחד באהבת חברים בדרכו של רביה"ק, העין רואה והלב מסרב להאמין להיכן זכינו להגיע בחסדי הבורא עלינו בשנה אחת בלבד, כשהשנה כבר לא התאפשר לקיים כינוס כלל ארצי עקב ריבוי הציבור הגדול, אי לכך הוחלט על כינוסי חג שיתקיימו בכל עיר ועיר, הציבור הגדול שרישומי הכינוסים הקודמים עדיין חרוט בליבו, התועלת העצומה שכל אחד ואחד קיבל, ההתעוררות השמחה והחיות שהיו בכינוסים, הרוח חיים שהורגש בהם ועורר את כל אחד ואחד בלי יוצא מן הכלל להתחדש בעבודת הבורא. בימים אלו מתכוננים ברגשי התעלות לקראת קיומם של כינוסים מרוממים אלו שבחודאי יגביהו את ציבור המשתתפים טפח וטפחיים, ויביאו תועלת עצומה לכל אחד ואחד, הציפייה הדרוכה השוררת בקרב כלל האברכים לקראת הכינוסים גדולה ועצומה, כל אחד עדיין מרגיש ויודע בנפשו עד כמה הכינוס נצרך ומה הוא קיבל מהכינוסים הקודמים, ורבים המעידים על חייהם שהשתנו לטובה מאז הכינוסים, ההתעוררות וההתעלות העצומה שקיבל כל אחד, כפי מה שיועד כל מי שכבר זכה להשתתף בכינוסים.

בעז"ה ייתקיימו במשך ימי חוה"מ הכינוסים המרוממים באווירת חג מיוחדת, באהבת ודיבוק חברים יחד, עם כיבוד לכבוד המועד, דיבורים נלהבים ומעוררים בגדולת הימים, וריקודי קודש לשמחה ולרנן על נועם גורלנו.

מראש הדרי קדם שגורות ברכותינו המאליפות קדם האי גברא רבא העומד לימין

'אגוד בני הישיבות 'נכספה' בכל עת ועונה בעצה ומעש בהתמסרות גדולה ועצומה, דולה ומשקה מתורת רבו לכל צמא לדבר ה'

הגאון רבי מאיר שטיינמן שליט"א בן הגאון הגדול

רבי שרגא שטיינמן שליט"א

ר"י 'אורחות תורה' וחבר מוהצגה"ת מראשי חבורת 'נכספה' בני ברק.

לרגל הולדת ביתו למזל"ט

יה"ד שבזכות זיכוי הרבים והרצת תורה, יזכה לדורות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח דורות ישרים מבורכים הצועדים בדרך התורה והיראה בדרכו הסלולה של רביה"ק.

המברכים מקרב לב

אגודת בני הישיבות 'נכספה'

לאורו se רביה"ק מוה"ר אברהם ז"צ

מסכת חייו של הגאון המופלא רבי נתן נטע גוטסגנדה זצ"ל

אשר כל רז לא אניס ליה, שהאיר את העולם באור תורתו, דרגתו ודבקותו בתורה הק' ושאר דרגותיו כחד מקמאי

התבטלותו ודבקותו הנוראה באור חייו רביה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע.
מיוחד.

והתרגשותו, בתקופה זו התקיימו גם סעודות הילולא לרביה"ק ולתלמידו גאון עוזנו רבי נתן זצוק"ל, בריבוי עם ברוח התעלות והתרוממות, כשרים יחדיו את ה'שיר ידידות' המדבר בשבח רביה"ק.

בפעמים בודדות יכלו להבחין בהמיית לבבו, בדרך כלל לא יכלו לראות את זה שכן השכיל להסתיר תבערת לבו, אך בפעמים הבודדות שזה פרץ החוצה היה די בכדי לראות ולהתפעל מתשוקת והמיית נפשו, מדי ערב שבת כשהיה קורא שיר השירים בביהכנ"ס היה מסתיר את פניו עם הסידור מתייפח בבכיה של דבקות בקבלת שבת או בשאר זמנים כקריאת המגילה בפרט בהושענות כשקולו הנשנק בבכי נשמעה בכל בית הכנסת, אך גם אז לא כולם הבחינו בכך, הייתה לו סייעתא דשמיא מיוחדת להסתיר את עצמו, אנשים יכלו להתפלל לידו שנים רבות ולא הבחינו בכלום סתם אברך מבוגר שנכנס ויוצא מתפלל בצד, אך אלו שהשכילו להתבונן בו ראו יהודי מורם מעם הדבוק באלוקיו בכל לב ונפש. מספר אחד מנכדיו שפעם זכה לשמוע את סבו מתבודד מאחורי הדלת, בכזה לב והתעוררות מה שהמס את כל לבו.

פעם באחד משיעוריו הבודדים הוא הזכיר מעשה שמביא ר' שמואל הורביץ ב'מי שמואל' על אודות חסיד אחד שתוך כדי לימודו בספר ליקוטי מוהר"ן היה מוכרח להפסיק מדי פעם את לימודו כדי שלא תצא נשמתו חלילה מרוב דבקות. ומי שהכיר את ר' נתן נטע ידע, שלא אחת הוא מכריח את עצמו להפסיק את דבריו באמצע, 'כדי שלא יקרה לו משהו', כלשוננו.

והיה פעם שזה כמעט קרה, בשנה אחת בראש השנה ישב ר' נתן נטע ועסק בלימוד תורה ח' תנינא בליקוטי מוהר"ן, שם עוסק רבינו בעניין התיקונים הנעשים על ידי הקיבוץ של אנשי אצלו וכו'. באמצע הלימוד ניגש אליו מאן דהו ושאל אותו שאלה צדדית ור' נתן נטע הפסיק מלימודו והשיב לו על כך. לאחר מכן הודה לו ר' נתן ואמר לו שכאשר עסק בספר חש בדבקות כה גדולה עד שאילולא היה מגיע ומפסיק אותו מלימודו ייתכן שכבר לא היה עתה בין החיים... מקרה אחר בו ראיתי את דבקותו העצומה מספר לנו רק יחזקאל גרינהויז הי"ו. הוא היה מגיע לתפילה מוקדם ומבחוץ היה נראה כחולם לעצמו, ניגשתי אליו ושאלתי אותו משהו, ראיתי

שכח את לשון הר"ן כיוון שהוא זכר את הלשון שונה במקצת, וביקש מהחברותא לחזור שוב על הלשון, ואז נחה דעתו כשהחברותא אמר את הלשון הנכון כפי שהוא זכר.

מספר ר' יחזקאל גרינהויז: בשנת תשע"ג ארגנו נסיעה של אברכים לאומן מקרית ספר, ואמר לי אז שר' נתן זצ"ל קשור לברסלב, לא יכולתי להאמין שהרי הכרתי אותו מקודם כאברך ליטאי רגיל מהשורה, ולא העלתי בקצה דעתי שזה יכול להיות, ניגשתי אליו והתחלתי לדבר אתו מאמצע העניין, הרבי אומר כאן כך וכך, וראיתי שהוא ממשיך אתי בשיחה כדבר המובן מאליו וצולל בעומקה של התורה המדוברת.

מדי פעם היה עוצר לכמה דקות מרים את עיניו ומביט למעלה בכזו מין השתוקקות ודבקות ושוהה כך כמה דקות שכן לא היה יכול להמשיך מרוב דבקותו והתרגשותו,

כאמור כמעט לא התוודע לציבור אבל רק תקופה מסוימת בימי חייו בערך כשנה וחצי הסכים למסור שיעורים בליקוטי מוהר"ן בקראוון ליד ביתו לציבור המתקרבים, שם נתגלתה טפח וטפחיים מדבקותו העצומה בנשמת רוח אפיו רביה"ק, כל שיעור היה נאמר בעמקות נוראה והקף עצום, אך העיקר מה שבלט בכל השיעורים היה הביטול, הלב, כל שיעור היה מתחיל בלשון 'אומר רבינו הנהר המטהר מכל הכתמים' והיה ממשיך בקריאת קטע מהתורה, בכל שיעור היה יכול להזכיר מאות מראי מקומות אך כשדיבר מרבינו היה בכזה ביטול ודבקות, מדי פעם היה עוצר לכמה דקות מרים את עיניו ומביט למעלה בכזו מין השתוקקות ודבקות ושוהה כך כמה דקות שכן לא היה יכול להמשיך מרוב דבקותו

לרבים מאתנו לא אומר השם רבי נתן נטע גוטסגנדה זצ"ל הרבה, אך המעטים שזכו להכירו ידעו שמדובר ביהודי מורם מעם, גאון עולם בקנה מדה נדיר ביותר, עמל בתורה בצורה שלא מצויה כמעט דוגמתו, כל התורה כולה הייתה פרוסה לפניו כשמלה, כשכל זה משתלב יחד עם מושגים ודרגות בקדושה כחד מקמאי ממש, דבקות וכיסופים בכל דבר שבקדושה, יהודי שלולא מעטה הענווה והבריחה מכל סרך פרסום היה בשולחן המזרח של גדולי הדור, אך יחד עם גאונותו היה גאון בהסתרתו ובריחתו מעיני הבריות שלא יכירו עליו כלום, אך אפילו חדי העין שכן הצליחו לבקוע את החומה המבוצרת שבנה סביבו לא כולם ידעו על הכוח שמונח תחת כל זה, המנוע הרוחני שהניעה את הפלא הגדול ששמו ר' נתן גוטסגנדה, בשנותיו המאוחרות התגלה יותר הסוד והפלא הגדול, בכדי לתת לנו הצצה קלה לאיזה מושגים להיכן יכול בן אנוש להגיע בזה העולם, בכוחו של הצדיק הגדול רביה"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע.

יושב ר' נתן זצוק"ל ספון בביתו עוסק בתורה יומם ולילה כפשוטו, ברחוב כמעט ולא מכירים אותו שכן ר' נתן כמעט ולא יוצא את מפתן ביתו, וגם כשכן הוא נזהר בכל יכלתו שאף אחד לא יחשוב בטעות שמדובר באברך מורם מעם, שנים על גבי שנים שר' נתן ספון באהלה של תורה מתוך עמקות עצומה בלי שאף אחד כמעט ידע עליו, גדלותו בתורה הייתה עצומה ביותר, הוא היה בקיא בכל חלקי התורה כפשוטו! כל הראשונים והאחרונים בעמקות נדירה, כל תרות הנסתר הזוהר הק' וכתבי האר"י כתבי הגר"א וכו' כך גם בספרי חסידות כספרי ר' צדוק הכהן מלובלין ה'פחד יצחק' וכו', ספרי מוסר ומחשבה, ועד ספרי אחרוני האחרונים ראשי ישיבות בני דורנו, הכול ידע ושלט בבהירות מופלאה, ראו אצלו גדלות התורה בצורה שאין לה אח ורע, לא היה חלק בתורה שהוא לא שלט שם בבקיאיות עצומה.

לא היה קל לזכות ללמוד אתו חברותא, מתי מספר שהתחננו אליו רבות זכו ללמוד אתו, כשהדרך הוא שהוא אומר להם להכין את הסוגיא מקודם, ובשעה שלמדו היה מוסיף מדליה מה שהיה לו להוסיף בסוגיא.

רק לדוגמא עד היכן הגיעה ידיעתו מספר אחד החברותות, שפעם קרא קטע מתוך הר"ן, ותוך כדי שהוא קורא הוא מבחין בר' נתן זצ"ל כשהוא מחוויר, וכששאלו לסיבה הסביר שנראה שהוא

שהוא נראה כמתעורר מאיזה מקום ועונה לי על שאלתי.

סיפור התקרבותו אף הוא מהמופלאים ביותר, וכפי שהוא עצמו סיפר את סיפורו באחד השיעורים, הוא למד בימי בחורתו בפונביל', ונחשב שם לאחד הבחורים המבוקשים'. ויום אחד הוא נקלע לשיעור לבעלי תשובה, שמסר החסיד המופלא רבי בנימין זאב חשין זצ"ל, השיעורים שהיה מוסר להם היו ביהדות בסיסית כגדולת מצוות ציצית ושאר מצוות, דיבורים פשוטים ביותר מאמרי חז"ל על גדולת הדברים וכו' "המהלך שלו היה כך, אמר להם קצת ליקוטי מוהר"ן, למשל אם רצה לדבר איתם על ציצית היה קורא קטע מליקו"מ על ציצית, וכשהוא בקושי מסביר מילה, מיד ממשיך עם כל מיני סיפורים על הציצית וקצת הלכות וחז"ל, וכשהייתי הולך הביתה הייתי מרגיש התעוררות כל כך, עד שרציתי להשתפר ולהתחזק בכל העניינים.

הייתי מתחיל לחשוב מה הוא חידש לי בעצם?! הרי כמעט הכל ידוע... ככה היה לי כמה פעמים ולא הבנתי מה פשר הענין. אך הסוד הוא כוחו של הרבי הקדוש הטמון בספרו הנורא, עצם הספר הקדוש הזה, כמו שמהרנ"ת כתב (הקדמת ליקו"מ): בה' בטחנו, שכל מי שישים עינו ולבו היטב לדברי קדש הנאמרין בספר הקדוש הזה יתלהב לבו ויפתחו עיניו ויכסוף וישתוקק מאד לעבודתו יתברך, עד אשר ישוב אל ה' באמת, בכל לבבו ונפשו ומאודו. ולב חזק כצור יזיז ממקומו, אם אבן הוא נא ימוח אם ברזל הוא מתפוצץ."

ר' נתן הבין שההתעוררות הגדולה שהוא מקבל בכל פעם מגיעה דווקא מהשורות הבודדות שר' בנימין זאב זצ"ל קורא בתחילת השיעור ומאז החל ה'צורב' הצעיר במסע של חיפוש אחר אורו של הרבי. הדבקות שבערה בו והרצון המוחלט שלו לדבוק באלוקיו, החלו לפעפעע בו כבר מאותם ימים, והוא חש כי באוצרותיו של הרבי הוא ימצא את מבוקשו.

את כל כוחות נפשו המיוחדים בהם ניחן, כמו גם גאונותו העצומה, החל משקיע בכל דיבור ושיחה מתורתו של הרבי. הוא היה מתעמק בהם ושואב מהם חיות ואור. החינוך לעיון הישיבתי שהיה ספוג בדמו, הופנה כעת בנוסף לחיפוש אחר פנימיות כוונתו של הנחל נובע והבשורה שמתגלית מהם.

שמירת עיניים

שמירת עיניו היתה בדרגות הנשגבות ביותר, הוא לא יצא את פתח ביתו אך לתפילות במניין לבית הכנסת הקרוב לביתו, ולטבילת מקווה לפנות בוקר כשהמקווה עדיין ריק, וגם כשיצא היה הולך תמיד באמצע הכביש, וכדרכו של רבי נתן זצ"ל, לא היה זה בצורה בולטת ומושכת עין, רק בטבעיות באופן שאינו מעורר עניין מסביב, לביתו לא הסכים להכניס נשים, ובמשך השנים היו רבים שחפצו לזכות שישמש כסנדק לבנם אך הוא סרב כל פעם כיוון שרובא דרובא לא יכלו לעמוד בדרישותיו הרבות שהציב בפרט בענייני

קדושה ושמירת עיניים.

בעת שהתמוטט ונסתלק לבית עולמו, כאשר הגיעו כוחות ההצלה לביתו היתה ביניהם גם אשה רח"ל שביקשה להיכנס לתוך הבית. אך בני הבית שטרם ידעו על המצב, הזהירו אותה, כי אם היא תיכנס ור' נתן יראה אותה, מכך לבד הוא יכול להגיע לפיקוח נפש!!

זהירות מבהילה בענייני ממוץ

הזהירות של ר' נתן נטע בענייני ממוץ מספר ר' שמואל פלברבוים. 'היתה באופן שלא נראה כמותו כמעט בשום מקום. פעם השאלתי לו ספר מסוים, ולאחר כמה דקות הוא התקשר להגיד לי שהוא חושש להשאיר אותו אצלו שמא יגרם לספר משהו או שמא הוא יאבד וכו'. מיד אמרתי לו שאני מקנה לו את הספר במתנה אך הוא לא נרגע ושלח את בני ביתו במונית מיוחדת שיבואו לביתי להחזיר לו אותו.'

פעם התחייב ר' נתן לתת סך מסויים לבניית

את כל כוחות נפשו המיוחדים בהם ניחן, כמו גם גאונותו העצומה, החל משקיע בכל דיבור ושיחה מתורתו של הרבי. הוא היה מתעמק בהם ושואב מהם חיות ואור.

החינוך לעיון הישיבתי

בית כנסת חדש, ולאחר תקופה התפלאו הגבאים לראות אותו מגיע ומוסיף להם דולר על הסכום שכבר נתן. 'מכיון שישנם כל מיני עמלות', אמר ר' נתן לגבאים, 'יוצא אם כן שלא נתתי בדיוק כפי שהתחייבתי לתת, לכן אני רוצה להשלים את הסכום.'

גם בשאר ענייני בין אדם לחבירו היה ר' נתן חידוש מופלג. הוא היה מכבד כל אדם באשר הוא, בין אברך צעיר ובין ילד או בחור בר מצווה, והיה מתייחס אליו כאילו הוא אף גדול ממנו. כאשר נדמה היה לו שמישהו נפגע ממנו, היה מוכן לוותר על עקרונות שהיו חשובים לו, העיקר שלא לגרום צער למאן דהו.

עקב ענוה יראת ה'

אך יחד עם כל זה היה בורח מן הכבוד ביותר, אם הבחין שהתחיל להיות משהו סביבו מיד החליף בית כנסת, היו פעמים שהתחילו לתת לו עליה באיזה בית כנסת מיד החליף בית כנסת וכשגם שם התחילו לכבדו בעלייה ברח גם משם....

פעם נגיש אליו בבית כנסת יהודי ושאלו מה הוא עושה במשך היום, ר' נתן השיב לו 'לא משהו מיוחד, אומר קצת תהלים מעביר את הזמן.... אמר לו היהודי חבל על הזמן שלך תבוא כאן בביכ"ס יש כאן כולל לבעלי בתים תעשה משהו בחיים ור' נתן מנענע לעומתו ומסכים עמו בכל מילה....

בתחילת התקרבותי מספר ר' יחזקאל גרינהוז שלחתי אליו מכתב עם שאלה שהיה לי בתורה א' תנינא בליקוטי מוהר"ן ופתחתי את המכתב לכבוד הגאון החסיד, באותו יום מצאתי בדואר מכתב ממנו מכתב ארוך בלי אזכור לשאלה ששאלתי רק תגובה על התואר שכתבתי לו, וכך הוא כותב לי שם, כשהגעתי לגור בקרית ספר דפקו אצלי והתרימו אותי לאחד הישיבות תרמתי 50 ₪ ובקבלה כתב לי המתרים התקבל מהגאון הצדיק סך.. אחרי כמה שבועות הגיעו שוב פעם לבקש צדקה חשבתי לעצמי שחד פעמי אני יכול לתרום סכום גבוה אבל לא כשמגיעים כל תקופה תרמתי כמה שקלים ואז כתב לי כבר בלי תוארים אז הבנתי שכל התוארים פירושים כסף, אבל אתה המשיך לכתוב לי לא כתבת לי לאיזה מוסד אתה רוצה להתרים ולאיזה מטרה אתה אוסף....

ואז הוסיף כמה מילים באותיות גדולות 'ברסלב זה אמת מוחלט בלי טיפת שקר!!!' כשהוא מבקש ממני לא לכתוב לו תוארים אלו, ראיתי שזה ממש בנפשו כבוד ופרסום.

עמדתו משתומם ולא ידעתי את בכוונתו לענות גם על עצם השאלה רק אחרי שבוע הגיע בדואר מכתב עם עשרות מראי מקומות שבהם הוא עונה לי על שאלתי בבהירות עצומה, ראיתי שדבר ראשון היה חייב להגיב על התוארים שהעזתי לכנותו, ורק לאחר מכן יכל לענות לי תשובה על שאלתי.

והדבר מבהיל שכן אפילו ליהודי זקן בגיל שלו היה מותר כבר לקבל כבוד מצד גילו, אך הוא ברח כל כך מכבוד ופרסום ולא נתן בשום אופן שיכבדו אותו.

מהיחידים שעמדו על גדולתו היו גדולי ישראל שעל אף בריחתו מעיני הבריות הבחינו בעיניהם החדות בגאונותו ובגדולתו המסתתרת תחת מעטה הפשטות שעטה על עצמו.

ביניהם היה הגאון רבי מאיר קסלר שליט"א מרא דאתרא 'קרית ספר' שהיה אף שכנו דלת מול דלת, שנועץ אתן רבות בלימוד, ולעומתו כיבדו ר' נתן זצ"ל ומילא כל מבוקשו בתור מרא דאתרא.

כך זכה שכמה שגדולי ישראל השתדכו איתו בהכירם את גדולתו העצומה.

התקשרותו ברבו

התקשרותו ודבקותו ברבינו הקדוש ובספריו הקדושים הייתה בדרגות עצומות ביותר, וכמו שסיפר ר' יחזקאל גרינהויז, כל פעם שהיה מזכיר את שם רביה"ק היה זה בכזה מין חיות וברען, ראו את דבקותו העצומה עד כלות ברביה"ק ספריו ועצותיו, לפעמים יכולתי לחשוב 'מילא אני מוכרח

הזה מלא בכוחות רוחניים שאי אפשר להכחישם והיות ורבינו כאן לא סיים, מונח בתורה זו כח שאי אפשר לסיים.

ותשחק ליום אחרון

כחסידי ברסלב לא מש זכרון יום המיתה מנגד עיניו, וחבריו לישיבה סיפרו שכבר בימי בחרותו תלה בחדרו מודעת אבל על פטירתו שלו, להשריש בדעתו הבל העולם הזה.

כך גם כאשר נישא ר' נתן, רכשו הורי אשתו עבור הזוג הצעיר ספת סלון משובחת, אך ר' נתן, שכבר טעם מאורו של רבינו הקדוש ומהמיאוס בהבלי העולם, אמר לאשתו כי הוא חושב שמקומה של הספה הוא במגרש הגרוטאות שממול לביתם... בסלון ביתו תלה תמונה גדולה של בית הקברות כדי לזכור תמיד ב'עלמא דאתי', ולא להתבלבל או להסתנוור בכהוא זה מכל ענייני העולם הזה המטעים ומבלבלים את האדם.

גם בתקופתו האחרונה ממש, מספר ר' שמואל פלברבוים, היה ר' נתן נטע מתחדש כל פעם בעבודת ה', כמו בחור צעיר ורענן. אני אישית התכתבתי איתו בתכיפות, והוא תמיד היה עסוק בליבון וביורור דעת רבינו הקדוש בכמה מיני נושאים, ובחיפוש אחר פירוש למושגים שונים שהוא לא עמד על עומקם ממש כמו תלמיד שעכשיו מתחיל ללמוד.

כל חייו היו מקשה אחת של דבקות וחיפוש רוח הצדיק, דוגמא לכך מספר לנו ר' יחזקאל גרינהויז שבאחד מסעודות ההילולא שהתקיימו בבית מדרש הגדול דחסידי ברסלב בירושלים, דיבר פעם הגה"ח ר' אברהם יצחק כרמל זצ"ל ובתוך דבריו התחיל לדבר בכיה וגעגועים 'הרבי הוריד כזה אור בעולם והתחיל לומר רבש"ע איך זוכים לכל זה הרבי הרי מדבר אלי', בערך חודש אחר כך הייתי אצל ר' נתן והוא דבר שצריך לחפש רוח הצדיק והוא הזכיר לדוגמא את ר' אברהם יצחק כרמל שמתחיל לבכות באמצע הדרשה איך זוכים להתקרב לרבינו, ראיתי שאף גאון נורא כמוהו שכל דקה מחושבת אצלו עד למאוד, כבר מצא זמן לחפש בקו שהיה בימים ההם 'אוצרות ברסלב' לשמוע את המעמדים והדרשות של משפיעי חסידי ברסלב לקבל עוד ועוד.

בתאריך י"ד בשבט ה'תשפ"א התמוטט ר' נתן נטע והשיב את נשמתו יוצרה לא לפני שהוא מצווה שלא יספידו אותו בשום פנים ואופן ואף ביקש שמיד כאשר יהיו עשרה אנשים יצאו מיד להלוויה ולא ימתינו לאיש.

כשהוא זוכה לראות דור ישרים בנים וחתנים גדולי תורה ומרביצי תורה.

למרות שגופו של ר' נתן נטע כבר אינו בין החיים, אך רוחו ודבקותו העצומה ברבינו הקדוש השאירו חותם בל ימחה, לדמות של גאון עולם, שקדן ונסתר, שביטל את כולו אל מול רוחו הנצחית של הנחל נובע, בתמימות ופשיטות ובאמת. ודוגמא למה יכול בן אנוש לזכות על ידי הדבקות וההתקרבות לרביה"ק 'הנהר המטהר מכל הכתמים'.

מסתדר בלי רבינו, אני לא יודע. אחד שלא מנסה לעקור שום מדה ותאווה, אולי יכול להסתדר. אך כאשר רק מנסים לעקור משהו, איזה התרסקויות, איזה נפילות, עשר פעמים? מאה? לא נאמר כמה.

אי אפשר להחזיק בלי שרבינו צועק לנו מרחוק אין שום יאוש בעולם כלל! תתחיל היום מחדש, אל תחשוב מה היה קודם, מה היה לפני רגע. ורבינו שומר עלינו גם כן, והוא זה שבאמת נותן את הכח למי שרק מאמין בו ומתקשר בו.

אחד אמר לי, ברסלב זה בשביל אלו שנופלים, אמרתי לו אלו שלא עובדים לא נופלים, מהארץ לא יכולי ליפול.

המצב קשה מאד היום, אי אפשר, אדם נופל, נופל, אין מי שירים אותו, רבינו היחיד שמדבר לא להתיימש לא ליפול. זה דור קשה מאד, מסוכן מאד.

כל הספרים מה אומרים, תעשה כך תהיה כך, אני יודע מה אני צריך לעשות, אבל אני נופל, מה לעשות? אף אחד לא אומר לי מה לעשות, רבינו מחזיק אותנו בכח ואומר לנו שה' לא עוזב בכל מצב.

ואחד שבאמת מאמין ברבי ומתקשר ברבי הוא מרגיש כוחות, רבינו נותן כוחות, אם מתקשרים לרבי רבינו נותן כוחות. רבינו אמר אני הולך לפניכם, תתקשרו אני יתן לכם כוחות. ורואים את זה בחוש, רואים את זה בחוש.

בכל שנה כשמתקרב אלול יש 'חכמים' מתחילים להביע דעות על אומן, פשקוילים, מרגישים שיש להם זכות לדבר, אני לא מבין, כשרוצים להתוכח עם משהו צריך להיות באותו רמה משהו. גם אם הוא לומד איזה מסכת לא שגרתית בשעות לא שגרתיות, זה נקרא אצלו צדיק? זה אצלו הסוף? בשבחי הר"ן ובהקדמה של מוהרנ"ת (לליקו"מ) שם רואים את הידיעות שלו בתורה. כביר מצאה ידו בכל התורה כולה.

מוהרנ"ת כותב שהוא כותב רק כטיפה מן הים, בגיל 6 עבד על תאוות אכילה. כל אחד שמוציא פשקויל, שקודם יסתכל בשבחי הר"ן יבדוק במה הוא יכול לסמן וי' שהוא גם כן יש לו איזה קשר עם זה, ואחרי זה שיתחיל להביע דעות.

מי שיש לו קצת שכל להבין שאין לו שכל להבין את המרחק בין צדיק אמיתי, כל אחד היום קוראים 'צדיק' אז הוא יכול גם כן להביע דעות בענין אם ליסוע לאומן או ברסלב וכו'.

יש שרוצים להפיג את העצבות שלהם מתחילים להוציא פשקוילים, רוצים שיענו להם שיהיה חגיגה, זה ג"כ שיטה. עכ"פ הם לא יודעים שהם משחקים באש, ... אין עם מי לדבר.

באחד מהפעמים אחרי שאברך הקליד שיעור על תורה ע"ד תנינא בליקוטי מוהר"ן הביאו לפני ר' נתן זצ"ל, ור' נתן הוסיף בסוף המאמר בכתב ידו את השורות דלהלן.

ובאמת היה מוכן לאמירה אצלי עוד הרבה, לבאר קצת ענין מפור נעשה פרה, ולבאר עוד קשר ד' פרשיות להכנה לפסח, ובמיוחד פר' פרה. ופלא אצלי למה הפסקתי.

ולא נפלאות היא לומר שכיון שהספר הנורא

להתקרב לרביה"ק אך גם מי שנמצא במדרגות נעלות כמו ר' נתן צריך להתקרב? לכאורה לא חסר לו כבר כלום, אך ראיתי שעם כל דרגתו העצומה בצורה שכמעט לא נמצא כמותה, הוא מחובר ומקושר לרביה"ק וזה המילה הראשונה והאחרונה אצלו, הבנתי שאדרבה כל המדרגות שזכה להם היה אך אודות לדבקותו לרביה"ק. בפרט בתקופה הראשונה עזר לי הדבר רבות כשראיתי איך אדם ענק כמוהו שכל רז לא אניס ליה, וגם בשאר חלקי העבודה הוא מושלם בכל מידה נכונה מתייחס לרביה"ק ודבריו, באיזה ביטול ודבקות, מתוך חיות והרגש עצומה, שהפליאה אותי כל פעם מחדש.

סיפרתי לו פעם שיצא ליקוטי מוהר"ן חדש 'פאר הליקוטים' שאל אותי אם זה פירוש חדש או רק מלקט, אמרתי לו שהוא רק מלקט אמר לי אם כן יש לי כבר את כל הספרים שהוא מלקט מהם, והתחיל למנות לי את כל סוגי הליקוטי מוהר"ן שיש לו בבית, כל פירוש או סוג חדש שיצא היה לו בבית, והוא חיפש וביקש תמיד לקבל עוד ועוד מדעת הצדיק עוד הבנה ועוד דעוהר, בתורת ודעת רביה"ק.

מלבד ההתקשרות העצמית שלו ברבו, היה ברור היה לו כי כל יהודי, ואף כל בן תורה החפץ להתקרב לה', חייב למצוא את מקומו בתוך שורותיו של רבינו הקדוש, וללכת בדרכיו. כל מי ששוחח איתו בעניין, שמע ממנו שוב ושוב דברים מפורשים, שאין שום עצה לבני הדור האחרון, רק בכוחו של הצדיק הגדול.

די אם נצטט ציטוטים אחדים מתוך דבריו שהשמיע לציבור שומעי לקחו בשיעורים שמסר בהם אפשר לראות את דבקותו העצומה.

"בא אלי אדם אחד ושאל מה הוא יעשה, יש לו חושך, פעם הוא היה פותח ספרי מוסר, ועכשיו אין לו שום חיות מזה.

אמרתי לו, אולי צריך לפעמים להסתכל בספר חסידות, הוא נבהל כאילו אמרתי לו להסתכל להבדיל ב... ואמר - לא, לא...

מה אפשר לעשות, "הענינים והאביונים מבקשים מים ואין, לשונם בצמא נשתה, אני ה' אענם אלקי ישראל לא אעזבם. אפתח על שפיים נהרות ובתוך בקעות מעינות אשים מדבר לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים" (ישעיה מ"א), נחל נובע, נהר המטהר, לא רוצים לשחות, מה אפשר לעשות..

זה מה שחסר לאנשים כי אין להם את הבערה הנפשית, את הקשר עם הקב"ה. מה זה צדיק, שהוא לוקח אתנו להקב"ה. להיות בהיכל של הרבי, בישיבה שלו, להתקשר לרבי, להתחבר איתו. בזוהר הקדוש פרשת וישב כתוב שכשלומדים מתקשרים במחשבה עם הרבי. מתקשר עם הרבי. זה אני רוצה. כן מבין לא מבין, הרבי מתחבר איתו.

מי שמתקשר לרבינו בלי חכמות בלי פילוסופיות למה וככה, אז הוא רואה פלאות, ממש דברים נפלאים.

איך אפשר לא ליפול, רבינו לא נותן לנו ליפול, הוא אומר אין שום יאוש בעולם כלל. אני לא יודע איך אדם יכול להחזיק, אחד שיגיד לכם שהוא

לְעֵרֵךְ זֶכֶר פִּי לְחֻקֵּי אֱלֹהִים

הַבְּנוּיִם הַמְּרֻמִּים יִתְקִימוּ בְּדִלְהָא:

לשמינת מועדי ומקומות הכינוסים בשאר הערים קו נכספר: 03.50.11.06

הַיָּמִים, הַנֶּכֶחַ הַזֶּה, עֲנֵתָנוּ לְאַמֵּל מִן הַחַיִּים וּמִן הַמָּסַחֲרִים אֲמֵן.